

REGULAMIN WYCIECZEK SZKOLNYCH

Podstawa prawna

1. Ustawa z **dnia 7 września 1991 r.** o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 25, poz.113 z późn. zm.)
Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55 poz. 578).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 6 maja 1997 r.** w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z **dnia 8 listopada 2001r.** w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 27 listopada 2001 r.** w sprawie uprawiania alpinizmu (Dz. U. Nr 145, poz. 1624).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 19 lutego 1997 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69).
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z **dnia 28 czerwca 2001 r.** w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 72, poz. 752).
10. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. 2010 nr 127 poz. 857);
11. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 nr 62 poz. 504);
12. Rozporządzenie MEN z **dnia 28 sierpnia 2014 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez szkoły i placówki publiczne krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. 2015 nr 0, poz. 1150);
13. Rozporządzenie MEN z **dnia 16 stycznia 2015 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 2015 r. poz. 109);
Ustawa z **dnia 20 czerwca 1997 r.**-- Prawo o ruchu drogowym.
Ustawa z **dnia 24 sierpnia 2001r.** o czasie pracy kierowców (Dz. U. nr 123, poz.1354)
Ustawa z **dnia 15 listopada 1984r.** -Prawo przewozowe

§ 1

Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
 - b) poznawanie kultury języka innych państw,
 - c) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego,
 - d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
 - e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
 - f) podnoszenie sprawności fizycznej,
 - g) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
 - h) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
 - i) przeciwdziałanie patologii społecznej,
 - j) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.
4. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
5. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.
6. Rodzice/opiekunowie uczniów zostają zapoznani z regulaminem wycieczek na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym lub/i według potrzeb przez wychowawcę klasy.

§2

Rodzaje wycieczek

Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- a) wycieczki przedmiotowe - inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
- b) wycieczki krajoznawczo- turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych,
- c) imprezy krajoznawczo- turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje,
- d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,

- e) imprezy wyjazdowe- związane z realizacją programu nauczania,

§3

Kierownik wycieczki i opiekunowie

1. Kierownika wycieczki lub imprezy wyznacza dyrektor spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki. „Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być także inna, wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba która:
 - ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych
 - jest instruktorem harcerskim
 - posiada uprawnienia przewodnika turystycznego lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek” (Dz.U.135, poz.1516 par 11)
2. Kierownikiem obozu wędrownego może być osoba po ukończeniu kursu dla kierowników obozów wędrownych.
3. Kierownikiem imprezy turystyki kwalifikowanej może być osoba posiadająca uprawnienia bądź stopień trenera lub instruktora odpowiedniej dyscypliny sportu.
4. Kierownik wycieczki proponuje liczbę opiekunów. Ostateczna decyzja w tym zakresie należy do dyrektora szkoły po jego zapoznaniu się z planem i dokumentacją wycieczki, w tym z listą uczestników.
5. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel lub inna osoba pełnoletnia, która uzyska zgodę dyrektora szkoły.
6. W przypadku większej niż jeden liczby opiekunów przynajmniej jeden z nich powinien być nauczycielem.
7. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
8. Do zadań kierownika wycieczki lub imprezy należy:
 - a) opracowanie programu i harmonogramu- wycieczki lub imprezy,
 - b) opracowanie regulaminu i zapoznanie z nim wszystkich uczestników,
 - c) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie,
 - d) ustalenie zasad porozumiewania się z uczestnikami i rodzicami w przypadku zagubienia czy nieszczęśliwego wypadku,
 - e) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania,
 - f) określenie zadań opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy,
 - g) nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny, sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy,

- h) organizacja transportu, wyżywienia i zapewnienie noclegu dla uczestników,
- i) dokonanie podziału zadań wśród uczestników,
- j) opieka nad uczniami biorącymi udział w wycieczce,
- k) przechowywanie i dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy,
- l) niezwłoczne powiadomienie rodziców i dyrektora szkoły jeśli podczas wycieczki zaistniał nieszczęśliwy wypadek,
- m) dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu.

9. Obowiązkiem opiekuna jest:

- a) sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami,
- b) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy,
- c) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- d) nadzór nad wykonywaniem zadań przydzielonych uczniom,
- e) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika,
- f) w każdym miejscu pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu, ruszenia po postoju i po przybyciu do punktu docelowego opiekun wycieczki zobowiązany jest sprawdzić stan liczbowy jej uczestników.

10. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im dzieci.

§4

Zasady organizacji wycieczek

Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa powinno być przestrzeganie zasad

1. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły lub placówki liczb opiekunów ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać" (rozp. MENiS. z 31 grudnia 2002, Dz. U.6 z 2003 poz. 69 par.32) Oznacza to, że w wypadku uczniów niepełnosprawnych w skrajnych wypadkach może przypadać nawet 1opiekun na 1 uczestnika, a pełnosprawnych i doświadczonych turystycznie - taka grupa, nad jaką opiekun jest w stanie skutecznie zapanować, przy czym należy uwzględnić wszelkie ograniczenia i przepisy na trasie i w czasie trwania wycieczki. (Przejazdy PKP- co najmniej 1 opiekun na 10 uczestników, wycieczki w góry- 1 na grupę do 10, wejścia do niektórych obiektów 1 na 6,wycieczki rowerowe- 2 opiekunów na 12 uczestników itp.) Decyzja ostateczna o ilości opiekunów konkretnej wycieczki należy tu do dyrektora szkoły.
2. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac przed szkołą lub inne miejsce uzgodnione wcześniej z dyrekcją szkoły.

3. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
4. Opiekunowie sprawdzają stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu docelowego.
5. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych, którzy powinni przed jej rozpoczęciem pokryć koszty związane z udziałem w niej ich dziecka.
6. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.
7. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
8. Uczestnicy wycieczek i imprez powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Uczestnikiem wycieczki lub imprezy zagranicznej może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia. (Rozporządzenie MEN z 28.08.2014 poz. 1150)
9. Placówka wypoczynku, w której mają przebywać uczniowie powinna posiadać kartę kwalifikacyjną obiektu (nie dotyczy obozów wędrownych oraz form wypoczynku organizowanych poza granicami kraju).

§5

Uczestnicy wycieczki

1. Nie mogą być uczestnikami wycieczek uczniowie w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie. W przypadkach budzących wątpliwość kierownik wycieczki może zażądać przedstawienia przez ucznia zaświadczenia lekarskiego o braku takich przeciwwskazań.
2. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach i imprezach za wyjątkiem przedmiotowych, odbywających się w czasie zajęć lekcyjnych, wymaga zgody ich przedstawicieli ustawowych.
3. Pisemne zgody przechowuje kierownik wycieczki i dołącza do dokumentów wycieczki.
4. Jeśli koniec wycieczki przedmiotowej przypada po zakończeniu normalnych zajęć lekcyjnych, kierownik wycieczki może również zażądać, by uczestnicy posiadali pisemne zgody rodziców/opiekunów prawnych na samodzielny powrót do domu.
5. Obowiązki uczestnika wycieczki:
 - a) przybyć na miejsce zbiórki o wyznaczonej godzinie,
 - b) poinformować opiekuna wycieczki o ewentualnym złym samopoczuciu,
 - c) wykonywać polecenia kierownika, opiekunów, pilota i przewodnika,
 - d) w środkach transportu zająć miejsce w wyznaczone przez opiekuna,
 - e) w czasie jazdy nie spacerować, nie stawać na siedzeniu, nie wychylać się przez okno,
 - f) nie zaśmiecać pojazdu,
 - g) korzystać z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem,
 - h) w czasie postoju i zwiedzania nie oddalać się od grupy bez zgody opiekuna,
 - i) dbać o higienę i schludny wygląd,

- j) nie oddalać się z miejsca zakwaterowania bez zgody opiekuna,
- k) w czasie przebywania w schroniskach i innych obiektach noclegowych przestrzegać postanowień i regulaminów tych obiektów,
- l) zachowywać się zgodnie z ogólnymi zasadami dobrego wychowania i kultury,
- m) przestrzegać zakazu palenia papierosów , picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających .

§6

Przygotowanie wycieczek

1. Terminy zgłaszania organizacji wycieczki do dyrektora szkoły:
 - wycieczki zagraniczne- 1 miesiąc
 - wycieczki połączone z wyjazdem poza miejscowość-14 dni
 - wycieczki przedmiotowe i inne organizowane w obrębie Świdnicy - 7 dni
2. W terminach określonych w pkt. 1, przed rozpoczęciem wycieczki, jej kierownik zobowiązany jest przedstawić dyrektorowi szkoły do zatwierdzenia i wglądu kartę wycieczki, listę uczestników i całość dokumentacji wycieczki.
3. Wyjścia krótkotrwałe- 1 - 3 godzinne nie są wycieczkami, a lekcjami w terenie, jednak należy powiadomić dyrekcję, że klasa z nauczycielem opuszcza szkołę. W takim wypadku obowiązują następujące zasady:
 - wyjścia na czas 1 lekcji zgłaszamy wicedyrektorowi w danym dniu
 - wyjścia na ponad 1 lekcję- ze względu na dezorganizację planu zajęć zgłaszamy 7 dni przed planowanymi zajęciami w terenie. Jeśli wyjście ma być dłuższe niż godziny ujętych w planie zajęć w tym dniu dla danej klasy, nauczyciel organizujący wyjście powinien zebrać pisemne zgody rodziców uczniów na ich udział.

§7

Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki , koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki finansowane mogą być z wpłat rodziców uczestników, środków Rady Rodziców, środków wypracowanych przez uczestników, darowizn czy dotacji sponsorów.
3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce, po udzieleniu zgody, zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
4. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.
6. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych.

7. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.
8. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców uczniów listy wpłat oraz rachunki, faktury, bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze- w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20% kosztów wycieczki.

§8

Dokumentacja wycieczek

1. Karta wycieczki z harmonogramem- załącznik nr 1
2. Dwa egzemplarze listy uczestników wycieczki załącznik nr 2
3. Pisemną zgodę rodziców - załącznik nr 3.
4. Regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki i potwierdzenie zapoznania się z regulaminem- (wycieczka kilkudniowa) załącznik nr 4
5. Rozliczenie finansowe wycieczki po jej zakończeniu- załącznik nr 5.
6. Lista jadących w autokarze jeśli przejazd odbywa się kilkoma autokarami.

(Jeśli liczba uczestników wycieczki wymaga przejazdu kilkoma autokarami, w każdym z nich powinna być dokładna lista jadących. Należy zakazać zmiany autokaru przez uczestników w czasie postoju itd. Kopia list jadących w danym autokarze musi zostać w szkole. Kierownik wycieczki powinien wyznaczyć osobę odpowiedzialną za drugi autokar. Opiekunowie jadący autokarem powinni zajmować miejsca w różnych jego częściach.

§9

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora.
2. Listę tych uczniów wychowawca dołącza do swojej dokumentacji wychowawczej.
3. Kierownik wycieczki powinien zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
4. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
5. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania i zgodnie ze statutem.
6. W przypadku naruszenia przez ucznia § 5 punkt 1 podpunkt m regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

7. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki

Opracował zespół w składzie:

1. Iwona Opoka
2. Małgorzata Szczepańska
3. Paweł Kazimierski
4. Bartosz Kulig